

**УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
ПСИХОЛОГІВ ТА ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ (УАОППП)**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 14

ЧЕРВЕНЬ 2014

**e-mail: uaoppp@online.ua
www.uaoppp.com.ua**

ЗМІСТ

1. ВСТУПНЕ СЛОВО

2. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

- 2.1. X Ювілейна Міжнародна науково-практична конференція «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку» (23-24 квітня 2014 року, м. Київ)**
- 2.2. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства» (16 травня 2014 р., м. Запоріжжя)**
- 2.3. VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти» (23 травня 2014 року, м. Київ)**

3. СТВОРЕННЯ НОВОГО ОСЕРЕДКУ УАОППП

4. ФАХОВЕ ВИДАННЯ МОН УКРАЇНИ

5. НОВІ ВИДАННЯ, ПІДГОТОВЛЕНІ ЧЛЕНАМИ УАОППП

6. МАЙБУТНІ КОНГРЕСИ, КОНФЕРЕНЦІЇ ТА СЕМІНАРИ

7. ВІТАННЯ ЧЛЕНІВ УАОППП З ПРОФЕСІЙНИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ

8. СВЯТКУВАННЯ УАОППП НОВОГО 2014 РОКУ

1. ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Перед Вами – черговий (№ 14) Інформаційний бюлетень Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОППП).

Цей номер Інформаційного бюлетеня містить інформацію про діяльність Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці *у листопаді 2013 р. - червні 2014 р.*

На сторінках бюлетеня Ви знайдете інформацію про організацію та проведення УАОППП X Ювілейної Міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку», яка відбулась 24-25 квітня 2014 року в Київському національному торговельно-економічному університеті. Окрім того, бюлетень включає інформацію про інші наукові події в Україні: Всеукраїнський науково-практичний семінар «Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства» (16 травня 2014 р., м. Запоріжжя) та VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти» (23 травня 2014 року, м. Київ).

На сторінках бюлетеня Ви також зможете познайомитись з новим осередком УАОППП, створеного нашими колегами з м. Харків.

Бюлетень також містить інформацію про фахове видання МОН України, зміст його чергових номерів.

Інформаційний бюлетень також включає анонс майбутніх конгресів, конференцій та семінарів за кордоном.

Приємними для всіх будуть слова-привітання членів УАОППП з професійними успіхами та досягненнями та спогади про веселе та традиційне святкування Нового 2014 року.

Зворотній зв'язок (ваші коментарі та рекомендації щодо матеріалів, які включені в Інформаційний бюлетень УАОППП та можливі напрямки вдосконалення Інформаційного бюлетеня УАОППП) надсилайте нам на нашу пошту та телефонуйте.

З повагою,

*Карамушка Людмила, член-кор. НАПН України, д-р психол. н., проф. -
головний редактор; Креденцер Оксана, к. психол. н., доцент - заступник
головного редактора;*

*Члени редакційної колегії: Терещенко Кіра, к. психол. н.; Ковальчук
Олександр; Лагодзинська Валентина, к.психол. н.; Івкін Володимир, к. психол. н.*

м. Київ, червень 2014

2. НАУКОВІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ

2.1. X Ювілейна міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку»

24-25 квітня 2014 року у м. Києві відбулася *X Ювілейна міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології*. Даній події передували роки плідної співпраці багатьох науковців як з України, так із ближнього й далекого зарубіжжя, а також низка щорічних конференцій з проблем організаційної та економічної психології, що відбулися у різних регіонах країни.

У даному контексті, в першу чергу варто згадати I Міжнародну науково-практичну конференцію «Організаційна психологія: інноваційні підходи та технології», яка відбулася ще в 2002 році. Дана конференція пройшла на такому високому науковому рівні, що змогла не лише об'єднати учасників конференції, а й вибудувати перші кроки до співпраці науковців різних регіонів країни, які прагнули вивчати, розвивати й вдосконалювати різні напрямки організаційної та економічної психології. Підводячи підсумки даної конференції доктор психологічних наук,

процесор Людмила Миколаївна Карамушка запропонувала створити Українську асоціацію організаційних психологів та психологів праці, яка на сьогоднішній день дає можливість вирішувати багато психолого-організаційних проблем щодо роботи й функціонування різних організацій.

Тому, проведення X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології, з одного боку, сприяло підведенню підсумків діяльності науковців-організаційних психологів, а з іншого – визначенню подальших планів та перспектив розвитку організаційної та економічної психології.

Організаторами конференції виступили лабораторія організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці, Центр організаційної та економічної психології та Київський національний торговельно-економічний університет, кафедра психології, Центр психологічного забезпечення професійної діяльності.

До Києва з'їхалися науковці із різних регіонів України. У роботі конференції прийняли участь близько ста науковців, освітян та практичних психологів.

До складу **наукового комітету** конференції увійшли провідні вітчизняні науковці – *Максименко Сергій Дмитрович*, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік-секретар відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент ВГО «Асоціація психологів України» (*голова наукового комітету*); *Мазаракі Анатолій Антонович*, академік НАПН України, доктор економічних наук, професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету (*співголова наукового комітету*); *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (*співголова наукового комітету*); *Корольчук Микола Степанович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету; *Чепелева Наталія Василівна*, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Канєва Тетяна Володимирівна*, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету фінансів та банківської справи Київського національного торговельно-економічного університету; *Кокун Олег Матвійович*, доктор психологічних наук, професор, заступник директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Корольчук Валентина Миколаївна*, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету; *Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член виконавчої дирекції Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Мельниченко Світлана*

Володимирівна, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Київського національного торговельно-економічного університету; *Миронець Сергій Миколайович*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету; *Музика Олександр Леонідович*, кандидат психологічних наук, професор, заступник директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Притульська Наталія Володимирівна*, доктор технічних наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного торговельно-економічного університету, завідувач кафедри товарознавства та експертизи харчових продуктів; *Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член виконавчої дирекції Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Турбан Вікторія Вікторівна*, кандидат психологічних наук, вчений секретар Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Шаповал Світлана Леонідівна*, кандидат технічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного торговельно-економічного університету, завідувач кафедри інженерно-технічних дисциплін.

У складі **організаційного комітету** плідно співпрацювали науковці: *Вороп Інна Валеріївна*, практичний психолог центру психологічного

забезпечення професійної діяльності Київського національного торговельно-економічного університету; *Івкін Володимир Миколайович*, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член виконавчої дирекції Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Ковальчук Олександр Сергійович*, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член виконавчої дирекції Української асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Лагодзінська Валентина Іванівна*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; *Ржевський Геннадій Миколайович*, кандидат психологічних наук, доцент, директор центру психологічного забезпечення професійної діяльності, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету.

Місцем проведення конференції був Київський національний торговельно-економічний університет.

На відкритті конференції були заслухані привітання з приводу такої важливої для вітчизняної науки, освіти та громадськості події від *Максименка Сергія Дмитровича* – академіка НАПН України, доктора психологічних наук, професора, академіка-секретаря відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президента ВГО «Асоціація психологів України»; *Мазаракі Анатолія Антоновича* – академіка НАПН України, доктора економічних наук, професора, ректора Київського національного торговельно-економічного університету; *Карамушки Людмили Миколаївни* – член-кореспондента НАПН України, доктора психологічних наук, професора, завідувача лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України,

президента Української асоціації організаційних психологів та психологів праці.

З приводу відкриття X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології надійшли привітання від різних міжнародних та вітчизняних організацій та осередків УАОППП, представники яких в силу об'єктивних та суб'єктивних причин не змогли безпосередньо приїхати на конференцію, але подумами були разом зі всіма учасниками.

На пленарному засіданні конференції, головуємою якого була *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці та *Корольчук Микола Степанович*, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології КНТЕУ, були представлені доповіді, які розкривали актуальні проблеми організаційної та економічної психології. Виступи, зокрема, висвітлювали основні етапи становлення, досягнення перспективи організаційної та економічної психології в Україні (член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, *Л.М. Карамушка*), проблеми самоефективності керівника освітньої

організації у контексті розвитку організаційної культури (доктор психологічних наук, професор, О.І. Бондарчук), особливості підприємницького типу організаційної культури (кандидат психологічних наук, доцент, *О.В. Креденцер*), специфіку психологічної культури безпеки особистості в організації (кандидат психологічних наук, доцент, *С.М. Миронець*).

Після продуктивної роботи пленарної частини конференції відбулася **екскурсія по Київському національному торговельно-економічному університеті**, яка дала змогу учасникам конференції не лише ознайомитися з історією становлення цього навчального закладу, а й дізнатися про перспективи його розвитку. Слід відмітити, що найбільше враження на учасників конференції справила бібліотека університету, в якій підібраний новітній науково-методичний фонд та створений сучасний комп'ютерний зал.

У другій половині дня на конференції було проведено два, паралельно працюючі **секційні засідання**.

Так, на тематичній секції № 1 «Організаційна психологія», керівниками якої виступили член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці Л.М. Карамушка і кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету С.М. Миронець, передбачала виокремлення найбільш актуальних психологічних проблем в організаціях та визначення шляхів їх розв'язання. Особливістю даної секції було те, що зазначені проблеми розглядалися через призму двох векторів, з одного боку, вивчалися окремі психологічні аспекти розвитку організації (специфіка розвитку організаційної культури; управління змінами та організаційний розвиток; проблеми профорієнтації, профвідбору, професійної адаптації та плинності персоналу в організації; психічне та психофізіологічне забезпечення ефективності і безпеки професійної діяльності в організації; психологічні проблеми здійснення професійної кар'єри персоналу в організації; формування відданості персоналу організації; профілактика та подолання професійного стресу і синдрому «професійного вигорання» персоналу в організації; психологічні основи взаємодії та управління конфліктами в організації), а з іншого – психологічні основи підготовки фахівців для психологічного забезпечення ефективності діяльності організації (діагностика і тренінгова робота психологів у сфері організаційної та економічної психології; підготовка працівників та менеджерів до психологічного забезпечення ефективної діяльності організації).

Загалом було представлено дуже цікаві виступи, які стосувалися специфіки експектаційних фахівців при входженні в організацію (*М.В. Москальов*); підбору комплексу методик для діагностики толерантності персоналу організацій у контексті розвитку організаційної культури (*К.В. Терещенко*); рівня професійного вигорання в персоналу оперативно-

рятувальної служби МНС України (*Ю.Г. Ковровський*); особливості процесу психологічного консультування для сприяння успішного вибору особистістю організаційної культури майбутнього місця роботи (*М.В. Станіславська*); психологічної підготовки керівників освітніх організацій до управління педагогічними працівниками (*А.В. Вознюк*); впливу соціально-психологічних умов навчання в технічному університеті та організаційної культури студентської групи на психологічну готовність до майбутньої професійно-управлінської діяльності (*І.І. Сняданко*).

Тематична секція № 2 «Економічна психологія», роботою якої керували доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Київського національного торговельно-економічного університету *М.С. Корольчук* і кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член виконавчої дирекції Української асоціації організаційних психологів та психологів праці *О.В. Креденцер*, включала обговорення проблем розвитку економічної психології в Україні, а саме: психологічні аспекти підприємництва та підприємницької діяльності, психологічні основи торговельно-економічної та фінансової діяльності, психологію банківської діяльності, психологію споживчої поведінки, психологічні особливості економічної соціалізації особистості.

На даній тематичній секції її учасниками було заслухано та активно обговорено доповіді, які стосувалися морально-екологічних цінностей в структурі професійної етики підприємців (*О.В. Винославська*); обґрунтування психологічного інструментарію дослідження професійного самовизначення майбутніх менеджерів торговельної сфери (*Ю.В. Дроздова*); психологічних особливостей структури персоналу банків (*К.О. Кушніренко*); психологічних аспектів кадрової безпеки (на прикладі нестандартних ситуацій в окремих банках) (*О.Ю. Петроченко*); дослідження соціально-психологічного клімату в колективі співробітників

ризикових професій (*О.В. Тарасевич*); застосування методу фокус-груп для встановлення причин плінності кадрів (*Д.В. Довгенко*).

Перший день роботи конференції завершено *дружньою вечерею*, під час якої всі учасники мали змогу ближче познайомитися одне з одним та обмінятися набутими враженнями.

Наступного дня роботи конференції учасники мали можливість відвідати *майстер-класи «Аналіз особистісних ресурсів» і «Ефективні тренінгові методи»*, які організувала й провела заступник та керівник центру «Master Life», науковий співробітник лабораторії психології мас та спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України *Лілія Захаріяш*. Майстер-класи було проведено у формі тренінгових занять, де учасники конференції мали можливість не лише прийняти активну участь, а й розкрити власні внутрішні ресурси і визначити шляхи їх розвитку, здійснити самоаналіз своїх талантів і розробити проекти їх вдосконалення й реалізації.

Після обіду було проведено *збори членів Української асоціації організаційних психологів та психологів праці*, на яких член-кореспондент

НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, президент Української асоціації організаційних психологів та психологів праці Л.М. Карамушка підвела підсумки роботи асоціації за минулі роки та визначила подальші напрямки її діяльності.

При *підведенні підсумків роботи конференції* було зроблено звіти керівників тематичних секцій про хід та результати їх роботи, а також в цілому підведені підсумки роботи всієї конференції.

Також було оголошено *результати спеціального конкурсу «Найкращі наукові виступи»*, який проводився з метою активізації учасників щодо представлення актуальної, науково-обґрунтованої

проблеми дослідження та підготовки презентацій, які мають відповідати стилю до такого типу робіт. За результатами роботи тематичних секцій учасники конференції таємним голосуванням обирали виступи, які на

їх думку, були оригінально представлені, найбільше сподобалися й запам'яталися. За підсумками конкурсу переможцями стали: в *тематичній секції 1 перше місце* посіла А.В. Вознюк, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, *друге* – І.І. Сняданко, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки та соціального управління Національного університету «Львівська політехніка», а *третє* – Ю.Г. Ковровський, викладач кафедри цивільного захисту Інституту державного управління у сфері цивільного захисту,

аспірант лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. У *тематичній секції 2* *перше місце* посіли одночасно два учасники конференції – Ю.В. Дроздова та К.О. Кушніренко, аспіранти кафедри психології Київського національно торговельно-економічного університету, *друге місце* – розділили між собою Д.В. Довгенко, старший спеціаліст психологічного супроводу персоналу ПАТ КБ «ПриватБанк».

Переможці конкурсу були нагороджені дипломами за кращий науковий виступ, а переможці, які посіли перші місця крім того, отримали запрошення до безкоштовної публікації власної статті у збірнику ВАК «Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія».

Закінчилася чергова конференція, роз'їхалися її учасники по всім регіонам та взяли з собою безцінний багаж новітньої, науково-професійної інформації, неповторний досвід людського спілкування, незабутні враження від зустрічі з друзями та нових знайомств.

Матеріал підготувала: А.В. Вознюк, кандидат психологічних наук, доцент (Сумський осередок Української асоціації організаційних психологів та психологів праці).

Матеріали конференції представлені у збірнику:

Організаційна та економічна психологія в Україні: сучасні проблеми та перспективи розвитку : тези X Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології (24–25 квітня 2014 року, м. Київ) / за наук. ред. С.Д. Максименка, Л. М. Карамушки, М. С. Корольчука. – К. : Київ. Нац.. торг.-екон. ун-т, 2014. – 188 с.

ЗМІСТ

Передмова

Частина 1. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Розділ 1. Психологічні основи розвитку організаційної культури

Анішева А.Ш. Психологічні показники визначення ефективності діяльності кафедри технічного університету

Баранова В.А. Теоретичні основи дослідження організаційної культури позашкільних навчальних закладах

Баранюк Н.І. Про необхідність зміни організаційної культури в системі правоохоронних органів

Бондарчук О.І. Самоефективність керівника освітньої організації у контексті розвитку організаційної культури

Борозенцева Т.В. Системні методи дослідження соціально-психологічних детермінант розвитку корпоративної культури

Завацька Н.Є., Мімічкіна О.О. Соціально-психологічні чинники формування організаційної культури у студентів

Івкін В.М. Ставлення до змін персоналу як детермінанта розвитку організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів

Іщук О.В. Психологічні аспекти аналізу організаційної культури, що детермінують її розвиток

Карамушка Л.М., Креденцер О.В., Пенцак К.А. Конкурентоздатність освітньої організації в контексті розвитку організаційної культури: дизайн емпіричного дослідження

Карамушка Л.М., Шевченко А.М. Взаємозв'язок організаційного розвитку та організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів

Ковальчук О.С. Теоретичний аналіз феномену «культура освіти»

Лагодзінська В.І. Взаємозв'язок творчого спрямування робочого середовища та типів організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів

Лагутіна Т.М. Психологічна складова розвитку організаційної культури в Україні

Лісун С.Л. Психологічні особливості корпоративної культури працівників органів внутрішніх справ України

Терещенко К.В. Комплекс методик для діагностики толерантності персоналу організацій у контексті розвитку організаційної культури

Розділ 2. Психологічні основи управління змінами та організаційним розвитком

Карамушка Л.М., Толков О.С. Вплив організаційно-професійних чинників на розвиток операційного компоненту психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах змін

Король А.С. Практичні рекомендації керівникам з організації управління організаційними змінами в органах і підрозділах прикордонного відомства

Мельніченко О.І. Психологічні бар'єри сприйняття нововведень

Розділ 3. Психологічні проблеми профорієнтації, профвідбору, професійної адаптації та плинності персоналу в організації

Кобець О.В. Психологічна оцінка професійної придатності працівників прокуратури

Ковальчук Ю.В. Теоретичні засади дослідження професійної Я-концепції особистості офіцера оперативно-розшукового підрозділу

Ліплянська О.В. Вплив психологічних характеристик персоналу на вияви плинності в комерційних організаціях

Москальов М.В. Специфіка експектацій фахівців при входженні в організацію

Чернявская И.А. Особенности профессиональной адаптации сотрудников в транснациональных корпорациях

Розділ 4. Психологічне та психофізіологічне забезпечення ефективності і безпеки професійної діяльності в організації

Андрєєва І.А., Скляренко О.М. Психологічні аспекти якісного управління персоналом сучасних організацій

Дзюба Т.М. Професійне здоров'я як важлива складова професіоналізму особистості

Карамушка В.І. Аналіз екологічних компетентностей для стійкого розвитку у випускників навчальних закладів

Кононенко С.А. Світоглядні основи стратегії конгруентного менеджменту

Корольчук М.С. Організаційні та психофізіологічні основи безпеки професійної діяльності

Кулаженко А.І. Психологічний зміст професійного довголіття особистості

Миронець С.М. Організаційні та психологічні особливості діяльності міжнародних гуманітарних місій

Москальова А.С., Нежинська О.О., Соломіна Г.В. Гендерний аспект особистісної саморегуляції керівників загальноосвітніх навчальних закладів

Присяжнюк А.В. Безпека як умова виникнення міжособистісної довіри в Інтернет-просторі

Розділ 5. Психологічні проблеми здійснення професійної кар'єри персоналу в організації

Карамушка Т.В. Психологічна готовність аспірантів до здійснення професійної кар'єри: зміст, структура, методики для вивчення

Лопата В.В. Кар'єрні орієнтації молодих офіцерів оперативно-розшукових підрозділів Державної прикордонної служби України

Мазилова Г.Б. Проблеми здійснення кар'єри особистості

Осадча Л.А. Планування професійної кар'єри керівника агроформування

Розділ 6. Психологічні основи формування відданості персоналу організації

Лебедєва Н.Г. Чинники формування відданості організації у персоналу вищих технічних навчальних закладів

Охотницька К.Ю. Вплив задоволеністю працею на формування відданості організації у персоналу державної служби зайнятості

Петрова Л.Г. Рівень задоволеності професійною діяльністю менеджерів з персоналу

Самойленко Д.О. Психологічні чинники відданості організації в персоналу підприємств вугільної промисловості

Розділ 7. Профілактика та подолання професійного стресу і синдрому «професійного вигорання» персоналу в організації

Балоде Н.И. Типологія професійного вигорання учителів

Березовська Л.І. Особливості професійної деформації працівників освітніх установ

Ванюшина О.Ф. Синдром професійного «вигорання»: загальний огляд проблеми

Іванченко Ю.С. Адаптивність та опірність до дії професійного стресу у працівників митниці з різною успішністю в діяльності

Ковровський Ю.Г. Рівень професійного вигорання в персоналу Оперативно-рятувальної служби МНС України

Корольчук В.М. Психологічні умови подолання стресу

Солдатов С.В. Диференційно-інтегральна оцінка проявів професійного стресу

Сорока І.А. Визначення здатності викладачів вищих навчальних закладів до управління стресом

Старик В.А. Шляхи подолання синдрому «професійного вигорання» в системі «людина-людина»

Шелевер О.В. Синдром «професійного вигорання» у педагогічній діяльності

Розділ 8. Психологічні основи взаємодії та управління конфліктами в організації

Бойко О.В., Загребельна О.О., Грицук О.В. Соціально-психологічна характеристика феномену внутрішнього особистісного конфлікту

Король О.Ф. Психологічний аналіз чинників впливу на розвиток соціальної компетентності персоналу державної служби

Малімон Л.Я. Ціннісно-мотиваційний конфлікт як детермінанта професійної діяльності в системі державної служби

Скок А.Г. Особистісна толерантність як фактор безконфліктної взаємодії в освітніх організаціях

Ткалич М.Г. Визначення типів гендерної взаємодії персоналу організацій

Францев А.Н. Психосемантические аспекты степени отчужденности в межличностных отношениях работников организации

Частина 2. ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Розділ 1. Психологія підприємництва та підприємницької поведінки

Винославська О.В., Кононець М.О. Моральнісно-екологічні цінності в структурі професійної етики підприємців

Захаріяш Л.П. Вплив образу підприємця в орієнтації молоді на підвищення свого економічного статусу

Креденцер О.В. Підприємницький тип організаційної культури

Креденцер О.В., Абдуллаєва І.Б. Інноваційні чинники розвитку самоефективності підприємців сфери торгівлі

Мартінова Г.В. Вплив чинників мезорівня на вияви синдрому «професійного вигорання» в підприємців

Розділ 2. Психологічні основи торговельно-економічної та фінансової діяльності

Дроздова Ю.В. Обґрунтування психологічного інструментарію дослідження професійного самовизначення майбутніх менеджерів торговельної сфери

Топоркова І.В. Вплив особливостей біопсихологічних властивостей особистості на професійну діяльність фахівців фінансової сфери

Чумакова І.Е. Важливість психологічної підготовки персоналу супермаркетів до професійно-ділового спілкування

Розділ 3. Психологія банківської діяльності

Кушніренко К.О. Психологічні особливості структури персоналу банків

Попович С.А. Исследование социально-психологического климата в коллективе сотрудников рискованных профессий

Тарасевич О.В., Петроченко Е.Ю. Психологические аспекты кадровой безопасности (на примере нестандартных ситуаций в отделениях банка)

Розділ 4. Психологія споживчої поведінки

Гончаренко Я.В. Колективна рефлексія як чинник формування орієнтації на клієнта в персоналу з метою забезпечення конкурентоспроможності комерційних організацій

Мельниченко С.В. Психологічне забезпечення професійної діяльності менеджерів туристичних підприємств

Овчар О.В. Дизайн дослідження соціально-психологічних особливостей стилю споживання матеріальних благ особами з низьким економічним статусом

Розділ 5. Психологічні особливості економічної соціалізації особистості

Карамушка Л.М. Оцінка аспірантами ролі економічної культури у професійній діяльності

Сич В.М., Сич В.О. Основні типи студентської молоді з певною конфігурацією структурних компонентів економічного самовизначення

Частина 3. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Розділ 1. Діагностична і тренінгова робота психологів в сфері організаційної та економічної психології

Довгенко Д.В. Застосування методу фокус-груп для встановлення причин плинності кадрів

Кутас М.С. Розробка програми соціально-психологічного тренінгу з розвитку професійно значущих якостей майбутнього фахівця з управління проектами

Макаренко С.С. Психодіагностична та профорієнтаційна робота психолога

Мейтарчан С.Ю. Діагностика тактичних уподобань мотивуючого впливу на персонал у майбутніх менеджерів

Пастух Л.В. Методика дослідження сензитивності практичних психологів закладів освіти

Ржевський Г.М. Психолого-організаційні умови психодіагностики та психологічного професійного консультування абітурієнтів у КНТЕУ

Сингаївська І.В. Особливості підготовки магістрів за спеціалізацією «Бізнес-психологія»

Станіславська М.В. Особливості процесу психологічного консультування для сприяння успішного вибору особистістю організаційної культури майбутнього місця роботи

Шевченко А.М. Тренінг «Психологічна підготовка педагогічних працівників до розвитку організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів»: дизайн та ефективність упровадження

Шевченко Н.Ф. Формування професійної свідомості організаційних психологів як провідна умова їх успішного оволодіння професією

Розділ 2. Підготовка працівників та менеджерів організацій до психологічного забезпечення ефективної діяльності організації

Бондарчук О.І., Пінчук Н.І., Казакова С.В. Імідж керівника освітньої організації як показник психологічної готовності до маркетингу освітніх послуг

Брюховецька О.В. Післядипломна педагогічна освіта як фактор формування професійної толерантності керівників освітніх організацій

Вознюк А.В. Взаємозв'язок між рівнем розвитку операційно-діяльнісного компонента психологічної готовності керівників освітніх організацій до управління педагогічними працівниками та характеристиками освітніх організацій, в яких вони працюють

Гура Т.В. Лідерство як необхідна складова особистості студента технічного університету

Коломіць О.П. Особливості формування психологічної готовності менеджерів енергокомпаній до управління

Немеш Ю.В. Психологічні особливості професійної підготовки майбутнього менеджера туристичного бізнесу

Сняданко І.І. Вплив соціально-психологічних умов навчання в технічному університеті та організаційної культури студентської групи на психологічну готовність до майбутньої професійно-управлінської діяльності

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАНІЗАТОРІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

2.2. Всеукраїнський науково-практичний семінар «Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства»

16 травня 2014 року в м. Запоріжжя, на базі Запорізького національного університету пройшов Всеукраїнський науково-практичний семінар «Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства». Організаторами та співорганізаторами семінару виступили Запорізький національний університет, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.

Головою оргкомітету семінару виступив **Фролов М.О.**, доктор історичних наук, професор, ректор Запорізького національного університету, заступник голови оргкомітету - **Грищак В.З.**, доктор фізико-математичних наук, професор, проректор з наукової роботи Запорізького національного університету.

Члени оргкомітету:

1. **Васютинський В.О.** доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторією психології мас і спільнот Інституту соціальної та політичної психології НАПН України.

2. **Карамушка Л.М.** член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

3. **Вірна Ж.П.** доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

4. **Губа Н.О.** кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри практичної психології Запорізького національного університету

5. **Пономаренко О.В.** кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету

6. **Ткалич М.Г.** кандидат психологічних наук, доцент, заступник декана з наукової роботи факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету

В семінарі прийняло участь 67 психологів із Запорізького національного університету (м. Запоріжжя), Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (м. Київ), Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ),

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк), Національного університету “Львівська політехніка” (м. Львів), Запорізького національного технічного університету (м. Запоріжжя).

Матеріал підготувала: М.Г. Ткалич, кандидат психологічних наук, доцент (Запорізький осередок Української асоціації організаційних психологів та психологів праці).

***Матеріали конференції
представлені у збірнику:***

«Психолого-економічні вектори розвитку особистості і суспільства». Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару (16 травня 2014 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя: ЗНУ. – 84 с.

ЗМІСТ

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ СВІДОМОСТІ, ЕКОНОМІЧНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

- Карамушка Л.М.** Роль економічної культури у професійній діяльності аспірантів
Вовна А.М., Калюжна Є.М., Екологічність як принцип дії рекламних комунікацій у сучасному інформаційному просторі
Калюжна Є.М., Рубель В.С. Психологічні аспекти впливу реклами на психіку дітей дошкільного віку
Лукаsevич О.А. Психологічний аналіз мотивів заощаджень особистості в умовах сучасного українського суспільства
Подляшаник В.В. Економічна соціалізація особистості в юнацькому віці
Походенко С.В. Соціально-психологічні чинники ставлення до власного електорального вибору
Самойлова А.Г. Професійна свідомість майбутніх психологів як чинник успіху в професійній діяльності
Скрипаченко Т.В. Психологічні особливості дослідження соціально-економічної категорії «багатство»
Сняданко І.І. Вплив матеріального рівня студентів технічних університетів на розвиток мотиваційних типів цінностей

ПСИХОЛОГІЯ БІДНОСТІ

- Васютинський В.О.** Самоефективність носіїв бідності як стилю життя: соціально-психологічні засоби підвищення
Бєлавіна Т.І. Деформація правосвідомості осіб із дефіцитом економічних ресурсів як наслідок належності до неефективних субкультур
Вінков В.Ю. Урахування проблем набуття соціального капіталу в розробці засобів подолання бідності як стилю життя
Коробка Л.М. До проблеми вироблення соціально-психологічних засобів подолання бідності як стилю життя в контексті ставлення до здоров'я
Мяленко В.В. Психологічні чинники професійної та економічної невизначеності матеріально незабезпечених осіб
Шевченко Н.Ф. Характеристики життєвої стратегії соціально незахищеної категорії населення

ПСИХОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

- Вірна Ж.П.** Самоменеджмент виробничих менеджерів: теорія та практика вивчення
Авдеева С.А. Аналіз психолого-економічних обмежень інклюзивного навчання
Губа Н.О. Психологічний аналіз побудови партнерських взаємовідносин у державній податковій службі України
Грандт В.В., Рожець О. Особливості адаптації працівників організації до нових умов професійної діяльності
Іщук О.В. Організаційна культура як чинник підвищення ефективності організацій
Кацович Я.Ю. Психолого-економічні особливості організаційної взаємодії моногендерних колективів
Паскевська Ю.А. Організаційна поведінка керівника в умовах сучасних економічних процесів
Пономаренко О.В. Лідер та лідерство: підходи до визначення та аналізу феномену
Поплавская А.П. Психологічні особливості оптимізації управлінського труда на виробництві
Терещенко К.В. Колективізм персоналу як соціально- психологічний чинник організаційного розвитку освітніх організацій
Ткалич М.Г. Соціально-економічні та організаційні умови конкурентоспроможності жінок на ринку праці
Шутько Д.О. Етапи професійного розвитку співробітників сучасних українських організацій в умовах суспільної та економічної кризи
Креденцер О.В., Абдуллаєва І.Б. Дослідження самоефективності підприємств сфери торгівлі

2.3. VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти»

23 травня 2014 р. відбулася VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти. Організаторами конференції виступили ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» та Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Конференцію було проведено з метою **обговорення** актуальних проблем психології та педагогіки професійної підготовки, підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців, сприяння розвитку психолого-педагогічної науки в галузі післядипломної педагогічної освіти.

У роботі конференції взяли участь 240 науковців і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і закладів післядипломної освіти України, Німеччини, Польщі, Росії, США, Угорщини, Чехії.

Учасниками конференції були розглянуто питання:

- Психолого-педагогічна фасилітація та екофасилітація в умовах перехідного періоду.
- Психологічне забезпечення професійного вдосконалення фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти.
- Організаційно-педагогічний супровід фахового зростання в умовах змін.

- Підготовка психологів до роботи в сучасних організаціях, забезпечення організаційного розвитку та розвитку організаційної культури.

- Гендерні проблеми професійного становлення та розвитку фахівців в умовах неперервної освіти.

У рамках конференції було проведено 2 майстер-класи: («Короткотермінова глибинна психологічна допомога: екофасилітативний підхід», керівник – д-р. психол. наук, проф. П. В. Лушин, «Психодраматична майстерня», керівник – доктор психол. наук, доц. Г. М. Бевз) і 2 круглих столи («Викладач вищої школи у контексті змін у системі вищої освіти», ведуча – д-р. психол. наук, доц. З. В. Рябова, «Розвиток організаційної культури керівника загальноосвітнього навчального закладу», ведуча – канд. пед наук, доц. Г. М. Тимошко)

На пленарному засіданні виступили: **Чернишова Є. Р.** – перший проректор, проректор з наукової та науково-методичної роботи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, професор, м. Київ, яка висвітлила проблему дисемінації досвіду формування наукового потенціалу системи післядипломної педагогічної освіти, **Найдюнова Л. А.**, заступник директора з наукової роботи Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, м. Київ, яка розкрила психологічні засади медіаосвіти сучасних педагогів; **Карамушка Л. М.**, член-кореспондент НАПН України, завідувач лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, професор кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, м. Київ, яка проаналізувала особливості організаційної культури інноваційних та традиційних навчальних закладів; **Петрунько О. В.**, завідувач кафедри психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор психологічних наук, старший науковий співробітник, яка проаналізувала актуальні проблеми вимірювання якості вищої освіти; **Лушин П. В.**, завідувач кафедри загальної та практичної психології Інституту менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор, м. Київ, який зосередив увагу на аналізі кризи освітньої системи у контексті психологічного змісту реконструктивних процесів в умовах трансформації освіти; **Бондарчук О. І.**, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту

післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор, м. Київ з проблем психологічної підготовки керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти; **Рябова З. В.**, завідувач кафедри управління навчальним закладом і педагогіки вищої школи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, доцент, м. Київ, яка висвітлила науково-методичні засади підготовки фахівця з педагогіки вищої школи в умовах кредитно-трансферної системи; **Сергєєва Л. М.**, професор кафедри університетської та професійної освіти і права ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, доцент, м. Киві, яка розкрила праксеологічні засади управління розвитком професійного навчального закладу; **Левицький В. М.**, кандидат психологічних наук, професор, м. Магдебург, Німеччина з проблеми психологічної підготовки управлінської еліти в умовах трансформації освіти **Бесарабов В. І.**, доцент кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», кандидат хімічних наук, м. Київ, який розкрив основні концептуальні підходи до підготовки викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти до впровадження принципів герогогіки в навчальний процес; **Льовочкіна А. М.**, доцент кафедри соціальної роботи факультету психології КНУ імені Тараса Шевченка, доктор психологічних наук, доцент, м. Київ, яка представила інноваційні технології професійного вдосконалення фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти

У роботі секції 1 «**Практика особистісно-орієнтованої психологічної підготовки майбутніх фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти**» (керівники – **Лушин П. В.**, завідувач кафедри загальної та практичної психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор; **Шевченко С. В.**, старший викладач кафедри загальної та практичної психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти») взяли участь 32 науковця з різних міст України (Бердянськ, Вінниця, Кам'янець-Подільський, Київ, Кіровоград, Луганськ, Полтава, Севастополь, Харків, Чернігів), Польщі (Люблін), США (Монтеклер, штат Нью-Джерсі). Були обговорені питання психолого-педагогічного супроводу навчально-професійної діяльності фахівця; особистісно-орієнтований підходу до розвитку особистості фахівця післядипломної педагогічної освіти; психологічні аспекти становлення особистості фахівця в процесі професіоналізації.

Учасники секції зазначили, що питання особистісно-орієнтовного підходу при підготовці фахівців в галузях освіти має актуальне значення для розвитку всієї системи освіти і потребує подальшого, більш глибинного розгляду та дослідження питання щодо та обговорення отриманих результатів на конференціях, методологічних семінарах та круглих столах.

У роботі секції 2 «**Психологічні проблеми професійного вдосконалення фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти**» (керівники – **Бондарчук О. І.**, завідувач кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор; **Пінчук Н. І.**, доцент кафедри психології управління ДВНЗ

«Університет менеджменту освіти», кандидат психологічних наук) взяли участь 51 науковець з різних міст України (Донецьк, Кам'янець-Подільський, Київ, Рівне, Луганськ, Одеса, Ужгород, Чернівці), Росії (Рязань). Обговорено широке коло питань розвитку психологічної готовності фахівців до професійної діяльності в умовах післядипломної педагогічної освіти, технологій післядипломної педагогічної освіти, спрямованих на професійний та особистісний розвиток фахівців з урахуванням специфічних особливостей навчання дорослих.

За результатами роботи секції виокремлено 3 групи психологічних проблем професійного вдосконалення фахівців у системі післядипломної педагогічної освіти: 1) на макрорівні, рівні суспільства, пов'язаних з недостатньо високим статусом післядипломної педагогічної освіти, з одного боку, і необхідністю постійного вдосконалення фахівців в умовах соціально-економічних змін; 2) мезорівні, рівні галузі післядипломної педагогічної освіти, пов'язаних з недостатнім урахуванням андрагогічних принципів у процесі професійного вдосконалення фахівців, малою кількістю навчальних годин, відведених на психологічний компонент навчання, недостатньою орієнтацією на особистісний розвиток фахівців та ін.; 3) на мікрорівні, рівні суб'єктів навчально-виховного процесу, пов'язаних з недостатнім рівнем психологічної готовності викладачів закладів післядипломної педагогічної освіти до діяльності в умовах змін; амбівалентним характером мотивації професійного вдосконалення слухачів (позитивним щодо здобуття знань, умінь, навичок впливу на інших осіб і невизначеним, а іноді і негативним щодо особистісного саморозвитку та ін.).

За результатами роботи секції запропоновано врахувати в резолюції конференції необхідність узгодження науково-дослідницької та навчально-виховної діяльності ВНЗ і закладів післядипломної педагогічної освіти різних країн у контексті забезпечення психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців; створити на базі ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» міжнародний віртуальний банк інноваційних технологій психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки та підвищення кваліфікації сучасного фахівця.

У роботі **секції 3 «Організаційно-педагогічний супровід фахового зростання спеціалістів»** (керівники – **Чернишова Є.Р.**, , проректор з наукової та науково-методичної роботи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, професор; **Брюховецька О. В.**, докторант кафедри загальної та практичної психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», кандидат психологічних наук, доцент) взяли участь 74 науковця з різних міст України (Вінниця, Вознесенськ, Дніпропетровськ, Донецьк, Ізмаїл, Київ, Кривий ріг, Кіровоград, Луцьк, Луганськ, Полтава, Рівне, Суми, Харків, Чернігів), Росії (Белгород), Угорщини (Будапешт). Обговорено питання науково-методичного та педагогічного супроводу процесу розвитку професіоналізму науково-педагогічних працівників; формування соціальної відповідальності майбутніх менеджерів в умовах фахової підготовки; розвитку організаційної культури керівників загальноосвітніх навчальних закладів; здоров'язбережувальної

компетентності керівних кадрів освіти районного (міського) рівня та вчителів основ здоров'я; управління впровадженням інноваційних технологій у системі післядипломної освіти; інформаційного ресурсного забезпечення системи ППО.

Учасники секції взяли активну участь в обговоренні доповідей, у процесі якого було з'ясовано, що організаційно-педагогічний супровід фахового зростання спеціалістів розглядається як цілісна педагогічна система, яка містить аксіологічний, змістовний, технологічний компоненти та контрольне (експертне) оцінювання, а також як сукупність організаційних (керування, координація діяльності) та педагогічних (визначення змісту, форм, методів, програмно-методичного та інформаційного забезпечення) дій, відповідно до цілей, принципів та задач досліджуваних феноменів. Це складова професійної освіти, спрямована на допомогу фахівцю у контексті подолання труднощів професійного життя, корекції деструктивних тенденцій розвитку, підвищення адаптованості майбутнього фахівця до соціально-економічних і технологічних змін, розвитку у нього позитивної професійної перспективи. критеріями ефективної організації фахової освіти виступають параметри особистісного та професійного розвитку

Більшість дослідників, які взяли участь у роботі секції, визнають особливу значущість організаційно-педагогічного супроводу спеціалістів, головним принципом якого є виступає визнання права суб'єкта самому приймати рішення щодо шляхів свого професійного становлення та нести відповідальність за їх наслідки.

При цьому особистісний та професійний розвиток фахівця розглядається як головна мета, яка змінює місце суб'єкта навчання на всіх етапах освітньо-професійного процесу, передбачає суб'єктивну активність спеціаліста, який сам створює себе. Тому одним із головних завдань організаційно-педагогічного супроводу фахівця у процесі професійної підготовки є не лише надання йому своєчасної допомоги та підтримки, але й навчання самостійному та відповідальному подоланню труднощів у своєму особистісно професійному становленні.

Орієнтація на індивідуальну траєкторію розвитку особистості фахівця призводить до зміни співвідношення між нормативними вимогами, які визначені в держстандартах освіти., та конкретними результатами – вимогами до самовизначення, самоосвіти, самостійності та самоврядування в навчально-професійній діяльності.

За результатами роботи секції запропоновано врахувати в резолюції конференції необхідність підвищення ефективності та продуктивності організаційно-педагогічного супроводу фахового зростання спеціалістів

У роботі секції 4 «Підготовка психологів до роботи в сучасних організаціях та забезпечення організаційного розвитку» (керівники – Карамушка Л. М., член-кореспондент НАПН України, завідувач лабораторії організаційної психології

Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, професор кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України **Креденцер О. В.**, старший науковий співробітник лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, кандидат психологічних наук, доцент) взяли участь 32 особи з різних міст України (Київ, Львів, Луганськ, Мукачеве, Одеса, Ужгород), Чехії (Кромлов), Угорщини (Мішкольц).

Були обговорені питання розвитку готовності психологів-консультантів до роботи з неформальними молодіжними угрупованнями формування відданості організації у персоналу державної служби зайнятості, психологічного забезпечення організаційного розвитку і, зокрема, розвитку організаційної культури.

За результатами роботи секції зроблено висновок, що психологічне забезпечення діяльності організацій і, в тому числі, розвитку людських ресурсів є необхідною умовою їх інноваційного розвитку; при цьому доцільним уявляється визначення та врахування типу організаційної культури при розробленні заходів, спрямованих на розв'язання прикладних завдань, пов'язаних з безпосередньою діяльністю організацій. Особливої ваги при цьому набуває спеціальна підготовка організаційних психологів у контексті зазначеної проблематики. Тому учасниками конференції запропоновано сприяти збільшенню ліцензійного обсягу підготовки психологів із спеціалізації «організаційна психологія».

У роботі **секції 5 «Гендерні проблеми професійного становлення і розвитку фахівців в умовах неперервної освіти»** (керівники – **Москальова А. С.**, доцент кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», кандидат психологічних наук, доцент **Нежинська О. О.**, доцент кафедри психології управління ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», кандидат психологічних наук, доцент) взяли участь 15 осіб з різних міст України (Донецьк, Київ, Сімферополь, Харків).

Були обговорені гендерні проблеми професійного становлення та розвитку фахівців в умовах неперервної освіти, питання розвитку гендерної толерантності педагогічних працівників, гендерні аспекти психологічної підготовки викладачів освітніх організацій до розвитку громадянської активності старшокласників

За результатами роботи секції констатовано як позитивні, так і негативні тенденції гендерної політики в Україні, запропоновано через педагогічне просвітництво та ЗМІ сприяти актуалізації уваги освітян щодо необхідності здійснювати психолого-педагогічний супровід професійного становлення та розвитку фахівців на засадах гендерної рівності.

У рамках конференції проведено **круглий стіл на тему «Викладач вищої школи в контексті змін у системі вищої освіти»**. Координацію роботи круглого столу здійснювала завідувач кафедри управління навчальним закладом та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, доктор педагогічних наук, доцент **З. В. Рябова**.

У дискусії навколо актуальних питань з проблем підготовки викладачів вищої школи в контексті змін у системі вищої освіти активно брали участь члени кафедри управління навчальним закладом та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України – к. пед. н., доц. Т. А. Махиня та к. пед. н., доц. Н. О. Приходькіна; начальник Центру електронних освітніх ресурсів та мережних технологій ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України В. А. Рябов; директор Науково-методичного центру ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, к. пед. н. Н. В. Любченко; завідувач лабораторії соціально-психологічних технологій Інституту соціальної та політичної психології, к. психол. н, доц. П. Д. Фролов; завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, к. пед. н., доцент М. В. Жук; доцент кафедри менеджменту освіти та психології КЗ «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради, к. пед. н. І. С. Лапшина; доцент кафедри соціально-гуманітарних наук Криворізького економічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет», к. пед. н. М. Г. Вієвська, а також аспіранти кафедри.

Найбільший інтерес та дискусію викликали питання формування ІКТ-компетентності майбутніх викладачів вищої школи та розвиток їх мотивації до використання сучасних мережних технологій в професійній діяльності; особливостей підготовки викладачів вищої школи у зарубіжних країнах; педагогічного супроводу формування соціальної відповідальності майбутніх менеджерів в процесі фахової підготовки; сучасні погляди викладачів і студентів на якість та модель особистості викладача вищої школи; створення індивідуальної траєкторії підвищення рівня професійної компетентності викладачів вищої школи.

У роботі
круглого столу
«Розвиток
організаційної
культури керівника
загальноосвітнього
навчального
закладу» під
загальним
керівництвом канд.
пед. наук, доцента,
професора кафедри
управління
навчальним
закладом та
педагогіки вищої

школи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України Г. М. Тимошко взяли участь директори загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва (7 осіб) та м. Вишневе Київської області та магістри «Управління навчальними закладами» (6 осіб). Обговорено питання сутності, складових, умов розвитку організаційної культури керівників загальноосвітніх навчальних закладів. За результатами роботи круглого столу запропоновано сприяти включенню в програми та навчальні плани підготовки фахівців із спеціальності «Управління навчальним закладом» спецкурсу, спрямованого на розвиток їх організаційної культури

При підведенні підсумків учасники конференції відзначили, що сучасний період суспільного розвитку характеризується трансформацією системи освіти як в Україні, так і світі загалом, висуває принципово нові вимоги до підготовки та підвищення кваліфікації фахівців на основі особистісно-орієнтованого, компетентнісного та екофасилітативного підходів і потребує створення системи психолого-педагогічного супроводу даного процесу.

За підсумками проведених планерного та секційного засідань, круглих стилів і майстер-класів, учасники конференції **рекомендують:**

На міжнародному рівні

Об'єднати зусилля педагогів вищої школи різних країн і закладів післядипломної освіти з метою підняття статусу післядипломної освіти як провідної галузі організації навчання людини впродовж життя.

Узгодити підходи до науково-дослідної, навчально-виховної діяльності ВНЗ і закладів післядипломної освіти різних країн у контексті забезпечення психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців.

У рамках електронного депозитарію Університету створити міжнародний віртуальний банк інноваційних технологій психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки та підвищення кваліфікації сучасного фахівця.

На міжнародному та національному рівнях через форми педагогічного просвітництва, засоби масової інформації сприяти приверненню уваги громадськості до проблем психолого-педагогічного супроводу фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості в умовах трансформації освіти.

На національному рівні

Розробити рамкові стандарти підвищення кваліфікації в галузі післядипломної освіти.

У рамках Всеукраїнського конкурсу інноваційних методичних розробок розширити номінації серед педагогів закладів післядипломної педагогічної освіти щодо психолого-педагогічного супроводу фахової підготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів.

Ініціювати створення при Університету менеджменту освіти лабораторії з дослідження, експертизи та впровадження інноваційних технологій психолого-педагогічного супроводу фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості.

Вивчати досвід вищих педагогічних навчальних закладів і закладів післядипломної педагогічної освіти щодо впровадження в їх діяльності психолого-педагогічного супроводу фахової підготовки та підвищення кваліфікації особистості.

Матеріал підготували:

Чернишова Є. Р., перший проректор, проректор з наукової та науково-методичної роботи ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор педагогічних наук, професор

Бондарчук О. І., завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», доктор психологічних наук, професор

3. ПРО СТВОРЕННЯ НОВОГО ОСЕРЕДКУ УАОППП

20 березня 2014 г. на загальних зборах кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами НТУ «Харківський політехнічний інститут» було прийняте рішення про створення Харківського осередку УАОППП.

Головою Харківського осередку обрано завідувача кафедри ППУСС НТУ «ХПІ», професора **Романовського О.Г.**, а його заступником - доцента

кафедри ППУСС **Васильєву І.Г.**

Склад Харківського осередку
УАОППП:

1. Романовський О. Г. – проректор НТУ «ХПІ», завідувач кафедри ППУСС НТУ «ХПІ»,
2. Васильєва І.Г. – доцент кафедри ППУСС НТУ «ХПІ»,
3. Панфілов Ю.І. – доцент кафедри ППУСС НТУ «ХПІ»,
4. Гура Т.В. – заступник завідувача кафедри ППУСС НТУ «ХПІ»,
5. Мовчан Я.О. – асистент кафедри ППУСС НТУ «ХПІ».

4. ФАХОВЕ ВИДАННЯ МОН УКРАЇНИ

Шановні колеги!

**Запрошуємо Вас до публікації статей у
фаховому збірнику МОН України
“Актуальні проблеми психології”: Т.1.
*“Організаційна психологія. Економічна
психологія. Соціальна психологія”***

У збірці представлено роботи, що стосуються широкого кола проблем економічної, організаційної та соціальної психології.

Розраховано на фахівців, для яких проблеми економічної, організаційної та соціальної психології становлять науковий та практичний інтерес.

Останні випуски збірника № 40, 39 вийшли у травні 2014 року, грудні 2013,.

Пропонуємо ознайомитись з їх змістом.

ЗМІСТ № 40

ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Карамушка Л.М., Креденцер О.В., Ковальчук О.С., Пенцак К.А. Дизайн дослідження психологічних детермінант розвитку організаційної культури освітніх організацій	3
Карамушка Л.М., Терещенко К.В., Лагодзінська В.І., Івкін В.М., Шевченко А.М. Комплекс методик для вивчення особливостей та детермінант розвитку організаційної культури освітніх організацій	9
Карамушка Л.М., Шевченко А.М. «Прогресивні» та «консервативні» типи організаційної культури: порівняльний аналіз організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів традиційного та інноваційного типів	15
Терещенко К.В. Соціально-психологічні детермінанти толерантності персоналу організацій у контексті розвитку організаційної культури	20

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андрєєва І.А. Психологічні складові якісного управління персоналом у сучасних соціально-економічних умовах	25
Вознюк А.В. Психологічний аналіз рівня розвитку операційно-діяльнісного компонента психологічної готовності керівників освітніх організацій до управління педагогічними працівниками	28
Дзюба Т.М. Професійне здоров'я особистості: аналіз основних дефініцій	33
Капацина А.О. Застосування коучингу для розвитку професійних компетенцій фахівців	37
Карамушка Л.М., Толков О.С. Методики для вивчення психологічних особливостей інноваційних змін в освітніх організаціях	41
Ковровський Ю.Г. Психологічні наслідки професійної діяльності персоналу оперативно-рятувальної служби цивільного захисту МНС України	46
Коломієць О.П. Структура та зміст психологічної готовності менеджерів енергокомпаній до управління	50
Кононенко С.А. Світогляд як основа конгруентного менеджменту	55
Кутас М.С. Розвиток професійно значущих якостей майбутнього фахівця з управління проектами засобом соціально-психологічного тренінгу	60
Мельніченко О.І. Психологічний бар'єр у сприйнятті нововведень	65
Москальова А.С. Характеристика особистісної саморегуляції керівників загальноосвітніх навчальних закладів в умовах професійної кризи: психологічний аспект	69
Петрова Л.Г. Особливості професійної та психологічної компетентності менеджера з персоналу	74
Пілецька Л.С. Психологічна сутність професійної мобільності особистості	78
Сняданко І.І. Діагностика рівня навчально-професійної самоефективності студентів	82

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Арзуманян К.К. Результати анкетування сприйняття конфліктів менеджерами торговельних підприємств	89
Карамушка Л.М. Вплив організаційно-професійних та соціально-демографічних	93

чинників	на оцінку аспірантами ролі економічної культури в їх професійній діяльності	
Карамушка Л.М., Ніконорова М.А.	Організаційні конфлікти в супермаркетах: сутність, основні види та причини виникнення	99
Кушніренко К.О.	Психологічні особливості професійної діяльності фахівців банківської справи	102
Овчар О.В.	Методичні засади дослідження соціально-психологічних особливостей стилю споживання матеріальних благ особами з низьким економічним статусом	106

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Бондаревська І.О., Монська А.О.	Емоційні чинники задоволеності шлюбом у чоловіків і жінок	111
Дроздова Ю.В.	Принципи вибору класифікації та обґрунтування психодіагностичних методів дослідження самовизначення особистості	115
Загной Т.В.	Підвищення ефективності навчально-професійної діяльності студентів-спортсменів: диференційований підхід	119
Карамушка В.І.	Діагностика екологічних компетентностей особистості	125
Карамушка Т.В.	Комплекс методик для дослідження соціально-психологічних чинників формування готовності аспірантів до здійснення професійної кар'єри	129
Losievska, O.G.	Psychological features of the communication of the future specialists in the humanities	136
Мусаелян О.М.	Аутоагресивна поведінка особистості: основні концептуальні підходи	140
Нежинська О.О.	Вплив гендерних стереотипів батьків на особистісний розвиток підлітка	143
Орлова Д.В.	Ядро емоційного інтелекту в контексті прикладного значення	147
Палько Т.В.	Психологічні проблеми розвитку рефлексії вчителів у процесі професійної діяльності	153
Полякова В.І.	Соціально-психологічні проблеми розвитку гендерної толерантності педагогічних працівників	156
Проскурка Н.М.	Особливості мотивації особистісного розвитку майбутніх фахівців з інформаційних технологій	160
Просяннікова Т.Ф.	Психологічний аналіз соціальної підтримки в підлітків-девіантів із різним ступенем соціальної адаптації	165
Рак О.Ю.	Інтелектуально-конфліктний мотив уваги як психологічне явище вищого рівня комунікативного спілкування у процесі соціалізації	170
Семиченко В.А., Кудусова Е.Н.	Особливості розвитку варіативності мислення студентів технічних спеціальностей у процесі вивчення курсу «Психологія»	174
Сердюк Л.З.	Розвивальний потенціал інтегрованого освітнього середовища в самореалізації студентів	179
Сорока І.А.	Рівні розвиненості конфліктологічної компетентності викладачів ВНЗ	183
Тимошенко О.В.	Сутність і складові гендерних стереотипів викладачів вищої школи	187
Шатило Ю.П.	Комунікативні навички ведення переговорів як важливий компонент формування професійно-комунікативної компетентності студентів-міжнародників	191

ЗМІСТ № 39

ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Баранюк Н.І. Роль організаційної культури в контексті розвитку організації	3
Бондарчук О.І. Гендерні особливості самоефективності керівників освітніх організацій у контексті розвитку організаційної культури	7
Креденцер О.В. Підприємницький тип організаційної культури	11
Терещенко К.В. Толерантність як чинник розвитку організаційної культури закладів освіти	16

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

Андреева І.А. Роль цільового комплексного підходу в підготовці керівників до якісного управління персоналом	19
Вознюк А.В. Психологічний аналіз когнітивного компонента психологічної готовності керівників освітніх організацій до управління педагогічними працівниками	23
Карамушка Л.М., Охотницька К.Ю. Вплив чинників мезорівня на формування та розвиток відданості організації в персоналу державної служби зайнятості	30
Карамушка Л.М., Фелькель Т.Г. Сутність та роль лідерства в організації: аналіз основних підходів	35
Москальова А.С. Аналіз рівнів переживань професійних труднощів керівниками освітніх організацій в умовах трансформації освіти	40
Нежинська О.О. Методика дослідження психологічної готовності керівника освітньої організації до формування гендерної компетентності	44
Овдієнко І.М. Особливості використання інтерактивних технік навчання в процесі підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів до взаємодії зі шкільною психологічною службою	49
Павлова В.С. Теоретичний аналіз типологій перфекціонізму	53
Петрова Л.Г. Теоретичний огляд проблеми задоволеності професійною діяльністю	57
Сняданко І.І. Навчальна самоефективність як одна з умов ефективної підготовки студентів технічного університету до майбутньої професійної діяльності	61
Ткалич М.Г. Діагностика психологічної статі особистості: рестандартизація тестових норм та визначення типів андрогінності	67
Федотова Т.В. Взаємозв'язок міжособистісних взаємин та соціально-психологічного клімату в студентській групі	72

ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Абдуллаєва І.Б. Розвиток самоефективності підприємців сфери торгівлі	77
Карамушка Л.М. Оцінка аспірантами змісту та ролі економічної культури	81

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Александров Д.О. Дослідження психологічних детермінант комунікативного компонента діяльності працівника ОВС	87
Базиленко А.К. Особливості мотивації соціальної активності студентської молоді	91
Бондаревська І.О., Коблик І.В. Комплекс методик для дослідження взаємозв'язку між типом гендерної ідентичності й орієнтацією на професійну й сімейну	95

самореалізацію у жінок-практичних психологів	
Дріга Т.Г. Асертивність як чинник оптимізації соціально-психологічної адаптації студентської молоді	100
Іванік О.Л. Волонтерство: дефінітивний аналіз	105
Кацович Я.Ю. Інгруповий фаворитизм як соціально-психологічний феномен міжгрупової взаємодії: структура, механізми та функції	108
Король Л.Д. Умови та фактори формування міжнаціональної толерантності в молоді	112
Котлярова А.В. Інтелектуальний розвиток як внутрішня умова професійного розвитку майбутнього психолога	117
Лемещенко О.Р. Фактори формування готовності старшокласників до відповідального батьківства	122
Лосієвська О.Г. Вплив комп'ютерного спілкування на розвиток комунікативних компетенцій професіоналізму майбутніх фахівців гуманітарного профілю	125
Лукаsevич О.А. Розвиток ситуативного компонента особистісної зрілості студентської молоді	130
Маляр О.І. Психологічні умови розвитку довільності емоційної регуляції у дітей молодшого шкільного віку	134
Мечетний А.Ю. Концептуальні підходи до розуміння проблеми формування копінг-стратегій у професійній діяльності	139
Пастух Л.В. Сензитивність як професійно важлива якість практичних психологів закладів освіти	143
Скок А.Г. Толерантність як чинник психологічної готовності майбутніх фахівців соціальної сфери до попередження конфліктів у професійній діяльності	148
Старинська Н.В. Аналіз властивостей самоактуалізованої особистості майбутніх психологів залежно від форми фінансування навчання	153
Токарева Н.М. Розвивальний потенціал конструктивних моделей спілкування в підлітковому віці	157
Харченко Д.М. Вплив психічних станів на розвиток психосоматичних розладів	161
Чуйко Г.В., Канівець Т.М. Психологічні особливості моральності першокурсників	165

Детальніше з фаховим збірником МОН України можна ознайомитись в центральних бібліотеках України та в бібліотеці УАОППП за адресою: м. Київ, вул. Паньківська, б.2, к № 22 та на сайті Асоціації: www.uaoppp.com.ua

Наступне видання збірника № 41 планується на вересень 2014 р.

5. НОВІ ВИДАННЯ, ПІДГОТОВЛЕНІ ЧЛЕНАМИ УАОППП

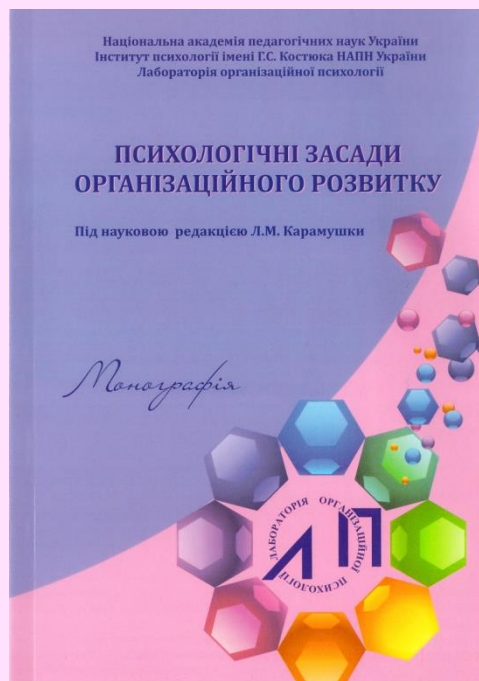
**Психологічні засади організаційного розвитку :
монографія / За наук. ред. Л. М. Карамушки. —
Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. — 206 с.**

В монографії розкрито теоретико-методологічні засади забезпечення організаційного розвитку освітніх організацій (зміст, основні складові та рівні організаційного розвитку).

На основі емпіричного дослідження проаналізовано основні напрямки та труднощі організаційного розвитку освітніх організацій. Детально проаналізовано психологічні чинники, які впливають на ефективність забезпечення організаційного розвитку освітніх організацій (особливості розвитку конкурентоздатності освітніх організацій, особистісного розвитку менеджерів освіти, особливості підприємницької поведінки персоналу, етнопсихологічних характеристик персоналу та ін.).

Представлено систему тренінгів для підготовки персоналу освітніх організацій до забезпечення організаційного розвитку, їхню структуру, основні інтерактивні техніки та організаційні форми використання.

Монографію розраховано на керівників та працівників організацій, організаційних психологів, викладачів та слухачів інститутів післядипломної освіти, науковців, а також усіх, хто цікавиться проблемами діяльності організацій в умовах організаційного розвитку.

Колектив авторів:

Карамушка Л.М., член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор (наук, ред.);

Бондарчук О. І., доктор психологічних наук, професор;

Винославська О. В., кандидат психологічних наук, доцент;

Івкін В.М., кандидат психологічних наук;

Креденцер О. В., кандидат психологічних наук, доцент;

Ковальчук О. С., науковий співробітник;

Лагодзінська В. І., кандидат психологічних наук;

Терещенко К. В., кандидат психологічних наук;

Філь О.А., кандидат психологічних наук, доцент.

Дана монографія є першим в Україні науковим виданням, в якому представлені результати теоретико-методологічних та емпіричних досліджень психологічних засад організаційного розвитку.

Монографія підготовлена в рамках виконання наукового проекту лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Психологічні засади організаційного розвитку» (2008-2012 рр.).

Керівник авторського колективу та науковий редактор монографії член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор Людмила Миколаївна Карамушка є в Україні ініціатором проведення досліджень з проблем психологічного забезпечення організаційного розвитку.

Монографія може бути використана керівниками та працівниками організацій, організаційними психологами, викладачами та слухачами інститутів післядипломної освіти, науковцями, а також усіма, хто цікавиться проблемами психологічного забезпечення організаційного розвитку.

На фото авторський колектив - співробітники лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (зліва направо):

Івкін Володимир Миколайович, кандидат психологічних наук;
Бондарчук Олена Іванівна, доктор психологічних наук, професор;
Лагодзінська Валентина Іванівна, кандидат психологічних наук;
Креденцер Оксана Валеріївна, кандидат психологічних наук, доцент;
Карамушка Людмила Миколаївна, член-кор. НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Філь Олена Анатоліївна, кандидат психологічних наук, доцент;
Терещенко Кіра Володимирівна, кандидат психологічних наук;
Ковальчук Олександр Сергійович;
Винославська Олена Василівна, кандидат психологічних наук, доцент

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

ЧАСТИНА 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗАСАД ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Розділ 1. СУТНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЙОГО ВИВЧЕННЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБІЖНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

1.1. Поняття про організаційний розвиток (*Карамушка Л.М.*)

1.2. Аналіз основних підходів до дослідження проблеми організаційного розвитку (*Філь О.А.*)

1.3. Причини, типи та етапи організаційного розвитку (*Креденцер О.В.*)

1.4. Моделі та методи організаційного розвитку (*Терещенко К.В.*)

1.5. Особливості дослідження організаційного розвитку в освітніх організаціях (*Карамушка Л.М.*)

Висновки

Література

ЧАСТИНА 2.

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Розділ 1. РІВЕНЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ *(Карамушка Л.М.)*

- 1.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження рівня організаційного розвитку освітніх організацій
- 1.2. Аналіз рівнів організаційного розвитку освітніх організацій
- 1.3. Аналіз основних складових організаційного розвитку освітніх організацій
- 1.4. Взаємозв'язок між рівнем організаційного розвитку освітніх організацій та організаційно-професійними чинниками
- 1.5. Взаємозв'язок між рівнем організаційного розвитку освітніх організацій та соціально-демографічними чинниками

Висновки

Література

Розділ 2. ОСНОВНІ ВИЯВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ *(Карамушка Л.М., Івкін В.М., Лагодзінська В.І., Винославська О.В.)*

- 2.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження основних виявів організаційного розвитку освітніх організацій
- 2.2. Представленість проблеми організаційного розвитку в освітніх організаціях
- 2.3. Основні організатори організаційного розвитку в освітніх організаціях
- 2.4. Актуальні напрямки організаційного розвитку в освітніх організаціях
- 2.5. Порівняльний аналіз основних виявів організаційного розвитку в освітніх організаціях традиційного та інноваційного типів

Висновки

Література

Розділ 3. ТРУДНОЩІ, РЕСУРСИ, ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ *(Карамушка Л.М.)*

- 3.1. Основні труднощі в процесі організаційного розвитку освітніх організацій
- 3.2. Ресурси організаційного розвитку освітніх організацій та роль психологічних ресурсів
- 3.3. Психологічні чинники організаційного розвитку освітніх організацій: загальний аналіз
- 3.4. Психологічні умови організаційного розвитку освітніх організацій: загальний аналіз

3.5. Порівняльний аналіз труднощів, ресурсів, психологічних умов та чинників організаційного розвитку в освітніх організаціях традиційного та інноваційного типів

Висновки

Література

Розділ 4. ТРЕНІНГ «ПСИХОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ (Карамушка Л.М.)

4.1. Сутність технологічного підходу для психологічного забезпечення діяльності освітніх організацій

4.2. Основні форми використання технологічного підходу для психологічного забезпечення діяльності освітніх організацій

4.3. Мета, завдання та організаційна форма тренінгу «Психологія організаційного розвитку освітніх організацій»

4.4. Структура тренінгу «Психологія організаційного розвитку освітніх організацій»

4.5. Зміст тренінгу «Психологія організаційного розвитку освітніх організацій»

Висновки

Література

ЧАСТИНА 3.

ОСНОВНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ТА УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Розділ 1. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ (Філь О.А.)

1.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження особливостей розвитку конкурентоздатності освітніх організацій в контексті організаційного розвитку

1.2. Роль конкурентоздатності освітніх організацій в забезпеченні організаційного розвитку

1.3. Аналіз основних виявів конкурентоздатності освітніх організацій

1.4. Взаємозв'язок між рівнем розвитку конкурентоздатності освітніх організацій та їх організаційним розвитком

1.5. Тренінг «Психологія розвитку конкурентоздатності освітніх організацій в умовах організаційного розвитку»

Висновки

Література

Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ТА ЙОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ОРГАНІЗАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ (Бондарчук О.В.).

2.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження особливостей взаємозв'язку між особистісним розвитком менеджерів освітніх організацій та організаційним розвитком

2.2. Особистісний розвиток менеджерів освітніх організацій та його роль у забезпеченні організаційного розвитку

2.3. Прояви особистісного розвитку менеджерів освіти

2.4. Взаємозв'язок між особистісним розвитком менеджерів освітніх організацій та організаційним розвитком

2.5. Спецкурс-тренінг особистісного розвитку керівників освітніх організацій у контексті організаційного розвитку

Висновки

Література

Розділ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ПОВЕДІНКИ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК З ОРГАНІЗАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ (Креденцер О.В.)

3.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження підприємницької поведінки у менеджерів освітніх організацій

3.2. Роль підприємницької поведінки менеджерів у забезпеченні організаційного розвитку освітніх організацій .

3.3. Рівень розвитку підприємницької поведінки у менеджерів освітніх організацій

3.4. Взаємозв'язок між рівнем розвитку підприємницької поведінки менеджерів освітніх організацій та організаційним розвитком

3.5. Тренінг «Формування підприємницької поведінки у персоналу освітніх організацій для ефективного забезпечення організаційного розвитку»

Висновки

Література

Розділ 4. ЕТНОПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ (Терещенко К.В.)

4.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження етнопсихологічних характеристик менеджерів освіти у контексті організаційного розвитку освітніх організацій

4.2. Етнопсихологічні характеристики менеджерів освіти як чинник забезпечення організаційного розвитку в умовах полікультурного середовища освітніх організацій

4.3. Вияви основних етнопсихологічних характеристик менеджерів освіти у контексті організаційного розвитку освітніх організацій

4.4. Взаємозв'язок рівня прояву етнопсихологічних характеристик менеджерів освіти та рівня організаційного розвитку в умовах полікультурного середовища освітніх організацій

4.5. Зміст та структура тренінгу «Етнопсихологічні чинники організаційного розвитку освітніх організацій».

Висновки

Література

Розділ 5. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ МЕНЕДЖЕРАМИ ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ (Ковальчук О.С.)

5.1. Об'єкт, предмет, мета, гіпотеза, завдання, методика та організація дослідження особливостей прийняття управлінських рішень менеджерами освітніх організацій в умовах організаційного розвитку

5.2. Особливості прийняття управлінських рішень менеджерами освітніх організацій в умовах організаційного розвитку

5.3. Рівень розвитку характеристик, що визначають особливості прийняття управлінських рішень менеджерами освітніх організацій в умовах організаційного розвитку

5.4. Взаємозв'язок між рівнем розвитку характеристик, що визначають особливості прийняття управлінських рішень, та організаційним розвитком

5.5. Семінар-тренінг «Технологія психологічної підготовки менеджерів освітніх організацій до прийняття управлінських рішень в умовах організаційного розвитку»

Висновки

Література

ПІСЛЯМОВА

Карамушка Л. М., Толков О. С. Формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін : монографія / Л. М. Карамушка, О. С. Толков. – К. - Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. – 254 с.

Монографію присвячено вивченню психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін. Робота містить теоретичне обґрунтування, методичні засади та результати емпіричного дослідження із зазначеної проблеми.

Проаналізовано оцінку персоналом вищої школи соціально-економічних змін у суспільстві та їх впливу на функціонування вищої школи. Висвітлено оцінку персоналом вищої школи ініціаторів, мотивів, основних напрямків введення змін у вищій школі та причин опору змінам. Відображено оцінку персоналом умов успішного введення змін у вищій школі та потребу у психологічній допомозі.

Обґрунтовано зміст та структуру психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін, проаналізовано рівень розвитку мотиваційного, когнітивного, операційного, особистісного компонентів та загального показника психологічної готовності.

Показано вплив організаційно-професійних та соціально-демографічних характеристик персоналу на оцінку соціально-економічних змін і змін у вищій школі, а також на рівень розвитку окремих компонентів та загального показника психологічної готовності.

Розроблено тренінг «Формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін».

Монографія розрахована на керівників та працівників вищої школи, менеджерів, організаційних психологів, науковців, а також усіх, хто цікавиться проблемами управління змінами в організації.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	12
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи дослідження проблеми психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	15
1.1. Основні підходи до визначення сутності соціально-економічних змін та змін в організаціях	15
1.2. Психологічні особливості професійної діяльності персоналу вищої школи в умовах соціально-економічних змін	28
1.3. Зміст і структура психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	38
Висновки до розділу 1	51
Розділ 2. Емпіричне дослідження психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	54
2.1. Методика та організація констатувального етапу дослідження	54
2.2. Оцінка персоналом вищої школи соціально-економічних змін та змін у вищій школі	69
2.2.1. Оцінка персоналом вищої школи соціально-економічних змін у суспільстві та їх впливу на функціонування вишів	69
2.2.2. Оцінка персоналом вищої школи ініціаторів введення змін у вишах	72
2.2.3. Оцінка персоналом вищої школи мотивів введення змін у вишах	73
2.2.4. Оцінка персоналом вищої школи основних напрямів введення змін у вишах	75
2.2.5. Оцінка персоналом причин, що перешкоджають успішному введенню змін у вищій школі	80
2.2.6. Оцінка персоналом опору працівників змінам у вищій школі	83
2.2.7. Оцінка персоналом умов успішного введення змін у вищій школі	84
2.2.8. Оцінка персоналом потреби у психологічній допомозі працівникам вищої школи в період соціально-економічних змін	87
2.2.9. Вплив організаційно-професійних чинників на оцінку персоналом вищої школи соціально-економічних змін та змін у вищій школі	91
2.2.10. Вплив соціально-демографічних чинників на оцінку	

персоналом вищої школи соціально-економічних змін та змін у вищій школі	97
2.3. Рівень розвитку психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	109
2.3.1. Рівень розвитку мотиваційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	109
2.3.2. Рівень розвитку когнітивного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	113
2.3.3. Рівень розвитку операційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	117
2.3.4. Рівень розвитку особистісного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	119
2.3.5. Рівень розвитку загального показника психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	121
2.4. Організаційно-професійні чинники розвитку психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	123
2.4.1. Взаємозв'язок між рівнем розвитку мотиваційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та організаційно-професійними чинниками	123
2.4.2. Взаємозв'язок між рівнем розвитку когнітивного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та організаційно-професійними чинниками	126
2.4.3. Взаємозв'язок між рівнем розвитку операційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та організаційно-професійними чинниками	126
2.4.4. Взаємозв'язок між рівнем розвитку особистісного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та організаційно-професійними чинниками	130
2.4.5. Взаємозв'язок між рівнем розвитку загального показника психологічної готовності персоналу вищої	

школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та організаційно-професійними чинниками	130
2.5. Соціально-демографічні чинники розвитку психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	131
2.5.1. Взаємозв'язок між рівнем розвитку мотиваційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та соціально-демографічними чинниками	132
2.5.2. Взаємозв'язок між рівнем розвитку когнітивного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та соціально-демографічними чинниками	134
2.5.3. Взаємозв'язок між рівнем розвитку операційного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та соціально-демографічними чинниками	135
2.5.4. Взаємозв'язок між рівнем розвитку особистісного компонента психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та соціально-демографічними чинниками	135
2.5.5. Взаємозв'язок між рівнем розвитку загального показника психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін та соціально-демографічними чинниками	136
Висновки до розділу 2	136
Розділ 3. Психологічні умови формування готовності персоналу вищої школи до забезпечення діяльності в умовах соціально-економічних змін	139
3.1. Мета, завдання, методика та організація формувального етапу дослідження	139
3.2. Психологічні особливості реалізації тренінгової програми для формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	153
3.3. Результати експериментального впровадження тренінгової програми для формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін	172
Висновки до розділу 3	179
	181

Загальні висновки	185
Список використаних джерел	208
Додатки	228
Післямова	229
Інформація про авторів	235
Інформація про організації, які представляють автори	

6. МАЙБУТНІ КОНГРЕСИ, КОНФЕРЕНЦІЇ та СЕМІНАРИ

2014

XXVIII International Congress of Applied Psychology

July 8-13, 2014

Paris, France

Web: www.icap2014.com

XXII International Congress of the International Association for Cross-Cultural Psychology

July 15-19, 2014

Reims, France

Web: <http://www.iaccp2014.com>

Congress of the International Commission on Occupational Health – Work Organization and Psychosocial Factors

17-19 September, 2014

UniSA's Centre for Applied Psychology Research

University of South Australia

South Australia

Web: <http://unisa.edu.au/ICOHcongress>

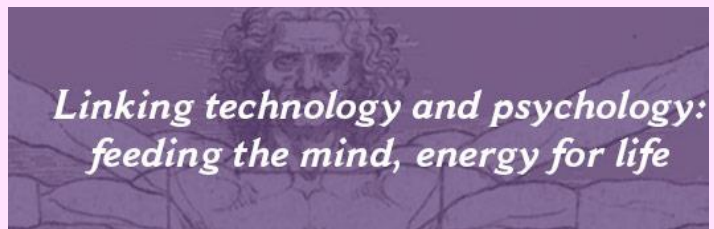
17th EAWOP Congress

‘Respectful and effective leadership -
managing people and organizations in turbulent times.’

May 20-22, 2015

Oslo, Norway

Web: <http://www.eawop2015.org/>

14th European Congress of Psychology (ECP)

July, 7-10, 2015

Milan, Italy

Web: <http://www.ecp2015.it/>

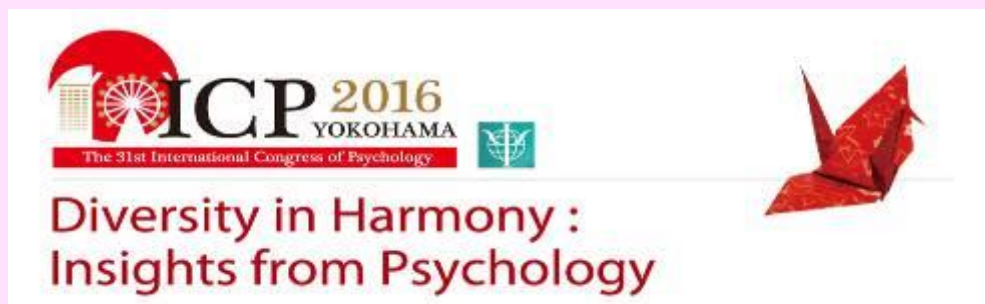

The 31st International Congress of Psychology (ICP 2016)

July 24-29, 2016

Yokohama, Japan

Web: www.icp2016.jp/index

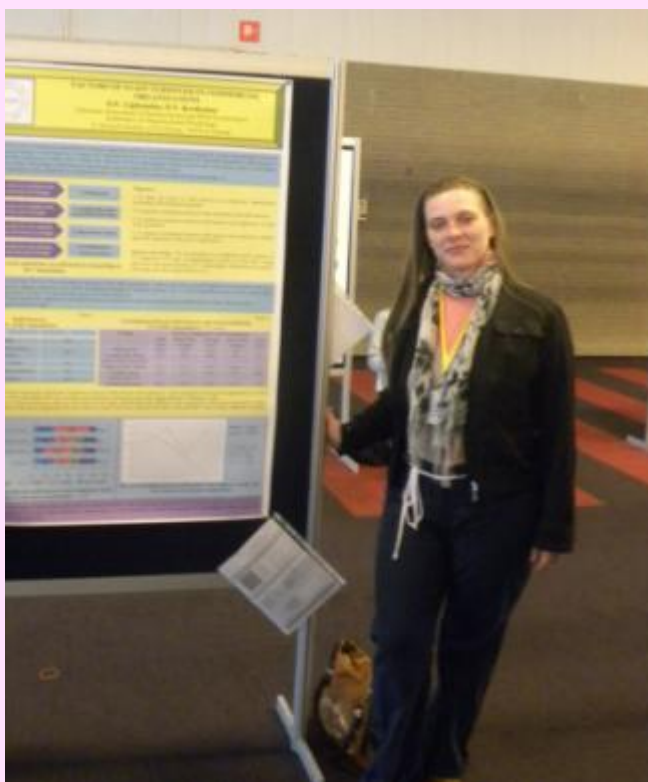

Інформацію підготувала: Л.М. Карамушка.

7. ВІТАННЯ ЧЛЕНІВ УАОППП З ПРОФЕСІЙНИМИ ДОСЯГНЕННЯМИ

Виконавча Дирекція УАОППП щиро вітає **Оксану Ліплянську** (м. Київ) із захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук (спеціальність 19.00.10 – організаційна психологія), науковий керівник – доктор психологічних наук, професор Карамушка Л.М..

Захист відбувся у липні 2013 року в Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Виконавча Дирекція УАОППП щиро вітає **Тетяну Фелькель** (м. Чернівці) із захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук (спеціальність 19.00.10 – організаційна психологія), науковий керівник – доктор психологічних наук, професор Карамушка Л.М..

Захист відбувся у грудні 2013 року в Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

Виконавча Дирекція УАОППП щиро вітає **Ольгу Іщук** (м. Запоріжжя) із захистом дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук (спеціальність 19.00.10 – організаційна психологія), науковий керівник – Спіцина Л.В., кандидат психологічних наук, доцент.

Захист відбувся у липні 2013 року в Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України.

9. СВЯТКУВАННЯ НОВОГО 2014 РОКУ

Чарівного зимового вечора 26 грудня члени Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці традиційно зібрались разом, аби відсвяткувати Новий рік. З цієї приємної нагоди з різних куточків України приїхали близько 35 членів нашої Асоціації.

На початку вечора з вітальним словом до колег звернулась Президент УАОППП, завідувачка лабораторії організаційної психології Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор Людмила Миколаївна Карамушка. Людмила

Миколаївна не лише тепло привітала зі святом присутніх, але й відзначила здобутки членів Асоціації за рік, що минає, та коротко розповіла про плани на майбутній 2014 рік. А планів багато...

Вітальну естафету підхопили члени осередків УАОППП. Зокрема слово

взяли гості з Університету менеджменту освіти: Олена Бондарчук, Олександра Брюховецька, Леся Інжієвська, Віктор Карамушка, Світлана Козакова, Алла Москальова, Максим Москальов, Наталія Пінчук і Тетяна Чаусова. Вони дуже доречно пошуткували

стосовно по-весняному теплої погоди щодо зимового свята, а також

розповіли що можна очікувати представникам кожного знаку зодіаку у наступаючому році.

Не залишились осторонь від новорічних привітань й викладачі Національного

технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: Олена Винославська, Марія Кононець, Сергій Кононенко та Світлана Мейтарчан. Друзі висловили колегам найкращі побажання зі святом. Особливо приємні враження справив на присутніх Сергій, який традиційно порадував гостей вокальним виступом акомпануючи собі на гітарі.

Далі святкове дійство було продовжено вітанням від співробітників лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України: Володимира Івкіна, Валентини Лагодзинської, Оксани Креденцер, Олександра Ковальчука та Кіри Терещенко.

Цікаве
спілкування
перемежувало
сь неймовірними
вітаннями й
інших членів
Асоціації.
Зокрема із
щирими
побажаннями
виступили
голова
Львівського
осередку Ірина

Сняданко, дуже щаслива Тетяна Фелькель, яка напередодні захистила кандидатську дисертацію, а також Тетяна Дектярьова, Володимир Затворний, Олена Коломієць, Андрій Копилов та Ольга Радченко.

Протягом вечора гостей надихали на веселі конкурси та кумедні вікторини ведучі новорічного свята, які вже осідлали своїх Новорічних Передвісників Вдачі та щиро бажали цього усім присутнім. Це Шериф – Катерина Охотницька та Рейнджер з Далекого Заходу – Марія Станіславська. Святковий гороскоп пропонувала широко відомий у вузьких колах Астролог із Середньовіччя – Ярослава Гончаренко. Також здібності до перевтілення продемонстрував й Юрій Ковровський, що представляв Діда Мороза.

Між теплими вітаннями, цікавими розвагами та запальними танцями швидко промайнув Новорічний вечір. Та він залишив по собі приємні спогади і надихнув на нові зустрічі. А також змотивував присутніх на подальшу плідну співпрацю та нові досягнення....

Матеріал підготувала: Станіславська Марія, аспірантка лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

УАОППП

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 14
Червень 2014

УКРАЇНА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ТА
ПСИХОЛОГІВ ПРАЦІ
вул. Паньківська, 2, Київ-01033

(E-MAIL: lkarama01@gmail.com; uaoppp@online.ua)

(Т/Ф: (044) 288 07 19; Т/М: (095) 607 96 27)

www.uaoppp.com.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Карамушка Людмила, д-р психол. н., проф. - *головний редактор*;
Креденцер Оксана, к. психол. н., доцент - *заступник головного редактора*;
Члени редакційної колегії:
Терещенко Кіра, к. психол. н.
Ковальчук Олександр
Лагодзинська Валентина, к. психол. н.
Івкін Володимир, к. психол. н.

Інформаційний бюлетень УАОППП видається за сприяння
лабораторії організаційної психології Інституту психології імені Г.С.
Костюка НАПН України